

**СУ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА ПО ИСТОРИЯ И ТЕОРИЯ НА КУЛТУРАТА**

ВЪПРОСНИК ЗА ДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ ПО КУЛТУРОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

1. Културалистският обрат в социалните науки и обособяването на културологичните изследвания (Cultural Studies) като изследователска област. Подходи, понятия, теми.
2. Културна другост и нейното конструиране: пол, раса, класа, етничност, нация, религия.
3. Културни различия и политики спрямо тях: национализъм, монокултурализъм, мултикултурализъм. Идентичност и различие. Политики на идентичност.
4. Социално конструираният пол (gender). Пол, тяло, сексуалност – репрезентации и политики. Хетеронормативност и контранормативност.
5. Глобализация и култура. От постколониализъм към транснационализъм. Центрове и периферии, културно конструирани пространства.
6. Медии и публичност. Медиатизация и ремедиация. Виртуална публичност.
7. Културни индустрии и потребление. Оценка и употреба на културни продукти: туристическият поглед, музеализация, диснификация. Креативно потребление. Фигурата на “просюмъра” (prosumer).
8. Социално конструиране на минало. Индивидуална, колективна и културна памет. Места на памет. Политики на паметта. Традиция и наследство – нови форми на апроприация.
9. Културна хегемония и съпротиви: масова култура, субкултура, контракултура. Популярна култура и културен популизъм. Субкултурите между съпротивата и потреблението.
10. (само за устен изпит) Идея/тематична област на дисертационен проект.

ЛИТЕРАТУРА

Идеи в културологията. Т. 1 и 2. (Съст. Ив. Стефанов, Д. Гинев) София: Университетско издателство "Св. Кл. Охридски", 1990, 1993.

Ното culturalis (Идеи в културологията. Т. 3. Съст. Д. Гинев) София: Университетско издателство "Св. Кл. Охридски", 1998.

Андерсън, Б. *Въобразените общности*. София: Критика и хуманизъм, 1998.

Асман, Ян. *Културната памет*, София: Планета 2001.

Барт, Р. *Въображението на знака*. София: Народна култура 1991.

Бауман, З. *Глобализацията*, София: ЛИК, 1999.

Бек, У. *Що е глобализация?* София: Критика и хуманизъм,

Бенямин, В. *Художествена мисъл и културно самосъзнание*, София 1989.

Бъргър, П., Т. Лукман. *Социалното конструиране на реалността*. София: Критика и хуманизъм, 1996.

- Бътлър, Дж. *Безпокойствата около родовия пол: Феминизмът и подриването на идентичността*. София, Критика и Хуманизъм, 2003.
- Вебер, М. *Социология на господството. Социология на религията*. София: Университетско издателство "Св. Кл. Охридски", 1992.
- Гелнер, Е. *Нации и национализъм*, София: Панорама 1999.
- Дичев, Ив. *От принадлежност към идентичност*, София: ЛИК, 2002.
- Игълтън, Т. *Идеята за култура*. София: Критика и хуманизъм 2003.
- Знеполски, Ив. (съст.), *История, разказ, памет*, София: ДНЧО, 2001.
- Козелек, Р. *Пластовете на времето: Изследвания по теория на историята*, София: ДНЧО, 2002.
- Кьосев, Ал. & Б. Пенчев (съст.) *Българският канон? Кризата на литературното наследство*. София: Александър Панов, 1998.
- Лоуентал, Д. *Миналото е чужда страна*, София: Критика и хуманизъм, 2002.
- Нора, П. (съст.) *Места на памет* (т. I и II). София: ДНЧО
- Рикьор, П. *От текста към действието*. София: Наука и изкуство, 2000.
- Серто, М. *Изобретяване на всекидневието*. София ЛИК 2002.
- Тейлър, Ч. *Мултикултурализъм*, София: Критика и хуманизъм 1999.
- Тодоров, Ц. *Завладяването на Америка. Въпросът за другия*. София: Университетско издателство 1992.
- Хабермас, Ю. *Структурни изменения на публичността*, София: ЦИД/Университетско издателство 1995.
- Халбвакс, М. *Колективната памет*, София: Критика и хуманизъм 1996.
- Хоркхаймер, М., Т. Адорно. *Диалектика на Просвещението*. София 1999.
- Bolter J.D. & R. Grusin *Remediation: Understanding New Media*. The MIT Press.1999.
- During S. (ed.) *The Cultural Studies Reader*. 2nd ed. Routledge 1999.
- During S. *Cultural Studies: A Critical Introduction*. Routledge (UK) 2005.
- Erll, A., A. Nünning (eds.) *A Companion to Cultural Memory Studies*. Berlin/New York: De Gruyter 2010.
- Erll, A., A. Rigney (eds.) *Mediation, Remediation, and the Dynamics of Cultural Memory*. Berlin/New York: De Gruyter 2009.
- Garde-Hansen, J., A.Hoskins & A.Reading, 2009, *Save As ... Digital Memories*. Palgrave Macmillan, London.
- Gramsci, A. & David Forgacs. *The Antonio Gramsci Reader: Selected Writings 1916-1935 by Antonio Gramsci*. New York University Press, New York, 2000.
- Grossberg L., Cary Nelson, Paula A. Treichler (eds) *Cultural Studies*. Routledge (US) 1991.
- Hebdidge, D. *Subculture: The Meaning of Style*. Taylor & Francis, 2002.
- Hesmondhalgh, David. *The Cultural Industries*. London, Sage, 2006 (2nd ed.)
- McRobbie, Angela. *The Aftermath of Feminism: Gender, Culture and Social Change*. London, Sage, 2009.
- Muggleton, D. and R. Weinzierl (eds.) *The Post-Subcultures Reader*. New York: Berg 2003.
- Muggleton, D. *Inside Subculture: The Postmodern Meaning of Style*. Oxford: Berg 2000.
- Ritzer, George. *The McDonaldization of Society: An Investigation Into the Changing Character of Contemporary Social Life*. London, Sage, 1995.
- Storey, John, *Cultural Theory and Popular Culture: A Reader*. London, Pearson, 2005.
- Urry, John. *The Tourist Gaze*. London, Sage (Theory, Culture, and Society series), 2002.